

**TILSYNSUTVALGET
FOR DOMMERE**

Tilsynsutvalget for dommere har i møte den 17. juni 2010 truffet vedtak i

Sak nr: 26/10 (arkivnr: 200900864-13)

Saken gjelder: Klage fra A på tingrettsdommer B ved X tingrett

Utvalgsmedlemmer: Unni Sandbukt (leder)
Randi Grøndalen
Frode Sulland
Bjørg Tørresdal
Wenche Frogn Sellæg

Bjørg Tørresdal møtte som varamedlem for Halvor Kjølstad, som hadde forfall.

Offentlighet: Vedtaket er offentlig, jf. offentleglova § 3.

Vedtak:

1. Klagen avvises i den utstrekning den gjelder misnøye med rettsavgjørelsen.
2. Det foreligger forøvrig ikke grunnlag for anvendelse av disiplinærtiltak overfor tingrettsdommer B

Innledning:

Ved brev av 28. februar 2010 har A inngitt klage på tingrettsdommer B ved X tingrett. Klagen gjelder dommeratferd. Klagen er forelagt tingrettsdommer B som ved brev av 22. mars 2010 har avgitt uttalelse. Klagen er supplert ved brev av 11. april 2010. Domstolleder ved X tingrett er orientert om klagen, men har ikke avgitt uttalelse.

Ved brev av 3. april 2010 har A gjort gjeldende at samtlige faste medlemmer av Tilsynsutvalget er inhabile i denne saken for utvalget, jf domstoloven § 108. Brevet ble forelagt Tilsynsutvalgets medlemmer i møte 15. april 2010. Under henvisning til domstoloven § 116 ble det besluttet at spørsmålet om habilitet skulle avgjøres av varamedlemmene, dog slik at varamedlem Ola Dahl erstattes av Randi Grøndalen. Ola Dahl er selv innklaget for Tilsynsutvalget i det foreliggende sakskompleks av C.

Varamedlemmene Kari Mjølhus, Jeppe Normann, Bjørg Tørresdal og Eva Toril Strand, samt medlem Randi Grøndalen, har ved skriftlig behandling avgjort spørsmålet om habilitet. Det vises til forvaltningsloven § 8, jf domstoloven § 238 første ledd annet punktum.

Tilsynsutvalget traff 10. mai 2010 følgende avgjørelse:

Tilsynsutvalgets faste medlemmer, Eva Nygaard Ottesen, Randi Grøndalen, Halvor Kjølstad, Wenche Frogn Sellæg og Frode Sulland, er habile i Tilsynsutvalgets saker nr. 2/10, 22/10, 31/10, 38/10 og 26/10.

Saksfremstilling:

Klagen gjelder tingrettsdommer Bs opptreden i forbindelse med hans saksforberedelse og administrering av en privat straffesak anlagt av A mot tidligere dommerfullmektig ved Y tingrett. Etter As inhabilitetsinnsigelser er saken overført til behandling først ved Z tingrett, så til X tingrett, hvorfra saken tross nye inhabilitetsinnsigelser er opptatt til behandling og avvist ved kjennelse av 20. november 2009. As anke til lagmannsretten er senere forkastet ved kjennelse av 1. mars 2010. Lagmannsretten fant for øvrig ikke grunnlag for å ilegge rettergangsbot.

Klager – A– har i hovedsak anført at tingrettsdommer B har gjort seg skyldig i grove brudd på kravet om uavhengighet og upartiskhet, jf domstoloven § 55 tredje ledd, og kravet til faglige kvalifikasjoner og personlige egenskaper, jf domstoloven § 55 annet ledd. Det er videre anført at dommeren har opptrådt i strid med flere prinsipper som etiske regler for dommere bygger på; blant annet prinsippene om kontradiksjon, likhet, forsvarlig saksbehandling, uavhengighet, upartiskhet, nøytral opptreden og utforming av rettslige avgjørelser.

Klager hevder at saken er blitt trenert, og at dette er gjort bevisst og kan oppfattes som et ledd i en omfattende, planlagt utpressing og bedrageri. Videre anføres at dommeren har inntatt forhåndsstandpunkt til saken, samt at det foreligger en unødige avsporing til forhold som ikke var oppe til doms.

I supplerende brev av 11. april 2010 imøtegår klager mange av innklagedes uttalelser. Klager hevder at saken langt fra er ferdig belyst, og at tingrettsdommer B kreves å inngi et reelt tilsvare som klager skal gis anledning til å imøtegå.

Innklagede – tingrettsdommer B– har vist til at klagen i den utstrekning den gjelder forhold som er gjenstand for anke, ikke blir kommentert. Dette gjelder blant annet det påståtte brudd på kravet til utforming av rettslige avgjørelser. Manglende kontradiksjon vil også være en slik feil som kan lede til opphevelse av avgjørelsen.

Når det gjelder anførselen om at tingrettsdommer B mangler de nødvendige personlige egenskaper og ikke har opptrådt tilstrekkelig uavhengig og upartisk, viser innklagede til at disse anførsler fremstår som beskyldninger uten noen forståelig begrunnelse. Innklagede finner det vanskelig å gå inn på dette uten en nærmere konkretisering.

Tingrettsdommer B finner ikke grunn til å kommentere As anførsler rundt hans sykefravær utover at sykefraværet er behørig dokumentert overfor arbeidsgiver og bekreftet av denne.

Når det gjelder klagers anførsler knyttet til saksbehandlingstid siteres fra innklagedes brev:

”Tingretten mottok sakens dokumenter fra Z tingrett omkring 11.11.08. Jeg vil tro saken ble tildelt meg noen dager etter dette. Min arbeidsdag var som sedvanlig fullt belagt med rettsmøter og skriving av avgjørelser til over jul. Til orientering vedliggjer anonymisert utskrift av Outlook-kalenderen for det aktuelle tidsrom. I tillegg til det som føres i kalenderen kommer forberedelse i sivile- og straffesaker, herunder arbeid med boer, arrester, midlertidige forføyninger og ikke minst tvangsfullbyrdelse og gjeldsordningssaker.

Det er tale om en betydelig mengde dokumenter og en ikke helt enkel materie å sette seg inn i. Først i januar hadde jeg tilstrekkelig oversikt over saken og tilskrev A 05.01.09, jf vedlagte bilag, sakens dok 57.

Som det fremgår hadde hun da alt fremsatt to anker. Den ene anken, datert 22.10.08, gjaldt, så vidt det var mulig å forstå, Z tingretts behandling av saken. A besvarte dette brev 09.01.09, se vedlagte dokumentliste, dok 59.

Ved brev av 15.01.09 (dok 60) gjorde retten rede for den videre behandling og ga forklaring på behandlingstiden. A ble også gitt 3 ukers frist for avsluttende bemerkninger før oversendelse til lagmannsretten. Jeg antar disse er mottatt i retten 07.02.09 (dok 62), og sakens dokumenter ble sendt lagmannsretten 17.02.09 (dok 64). Ved brev av 20.02.09 har for øvrig retten besvart As fax av 19. s m.

Etter at også Ø hadde behandlet saken, mottok så tingretten sakens dokumenter i retur fra lagmannsretten 09.07.09 (dok 69). Frem til dette tidspunkt var følgelig tingretten avskåret fra å realitetsbehandle saken, både fordi saksdokumentene befant seg hos overordnet domstol og den uklarhet som besto med hensyn til rettens kompetanse. Den betydelige tid som gikk uten realitetsbehandling, nesten 5 måneder, skyldes følgelig ene og alene As anker.

I tiden etter at dokumentene ble returnert, avviklet jeg i følge mine notater en del ferie/seniordager, iallfall hele uke 30. Bemanningen i domstolene er også generelt minimal i ferietiden, og det er som regel ikke kapasitet til å håndtere annet enn helt presserende oppgaver, så som fengslinger, midlertidige avgjørelser i barnesaker m v.

Realitetsbehandlingen ble påbegynt ved rettens brev av 28.07.09 (dok 72). Noe svar ble ikke mottatt, og purring med sedvanlig varsel om avvisning sendt 09.09.09 (dok 73). Jeg var sykmeldt fra 14.09.09 til 16.10.09. I mitt sykefravær ble annen dommer satt på saken, se rettens brev av 08.10.09, dok 80. Det fremgår av dette brev at A da hadde fremsatt inhabilitetsinnsigelse mot meg og domstolen for øvrig.

Jeg tilskrev A kort tid etter friskmeldingen, jf brev av 21.10.09 (dok 81), og oversendte på ny rettens brev av 28.07.09. Dette brev ble også forsøkt sendt pr fax, men As fax var ikke tilgjengelig. Samme dag reiste jeg habilitetsspørsmålet for embetsleder, dok 82. Embetet avsa så kjennelse 28.10.09 hvorved samtlige dommere ved domstolen ble kjent habile til videre behandling av saken. Realitetsbehandlingen ble da gjenopptatt uten å avvente anke til lagmannsretten. Som det fremgår ovenfor ble saken avvist ved tingrettens kjennelse av 20.11.09, sakens dok 93.

Jeg kan ikke se annet enn at saken har vært tidsmessig prioritert til behandling i forhold til sin viktighet”.

Tilsynsutvalget for dommere ser slik på saken:

Tilsynsutvalget legger til grunn at saken er klar for realitetsbehandling. Slik saken er opplyst, finner utvalget det åpenbart unødvendig å høre partenes muntlige forklaringer, jf. domstolloven § 238 andre ledd, andre setning. Ingen av partene har bedt om dette.

Generelt bemerkes at Tilsynsutvalget for dommere kan treffe vedtak om disiplinærtiltak dersom en dommer forsettlig eller uaktsomt overtrer de plikter som stillingen medfører, eller for øvrig opptrer i strid med god dommerskikk, jf. domstolloven § 236 første ledd.

Imidlertid gjelder det visse lovbestemte unntak fra denne myndigheten. En viktig begrensning i utvalgets myndighet følger av bestemmelsen i domstolloven § 236 fjerde ledd, som sier at utvalget ikke kan ”vurdere forhold som kan overprøves etter reglene i rettspleielovgivningen for øvrig”. Det betyr at dersom et forhold kan brukes som grunnlag for anke eller gjenåpning, kan Tilsynsutvalget ikke vurdere dette. Det er uten betydning om ankeadgangen er benyttet eller ikke.

Klagers anførsel om dommerens forhåndsstandpunkt vedrørende sakens realitet, dommerens manglende nøytralitet, upartiskhet og uavhengighet anser Tilsynsutvalget i denne sammenheng som habilitetsinnsigelser. Disse forhold er gjenstand for overprøving etter rettspleielovgivningen. Inhabilitetsinnsigelsen er også behandlet i tingretten, uten at klager er gitt medhold.

De anførsler som knytter seg til utforming av rettsavgjørelse og manglende kontradiksjon er også forhold som kan brukes som grunnlag for anke eller gjenåpning, og avvises fra behandling i Tilsynsutvalget jf domstolloven § 236 fjerde ledd.

Tilsynsutvalget går deretter over til å vurdere de deler av klagen som utvalget kan prøve.

A har anført av kravet til faglige kvalifikasjoner og personlige egenskaper, jf domstolloven § 55 annet ledd ikke er oppfylt for innklagede. Videre anføres at saken er blitt trenert, og at dette er gjort bevisst og kan oppfattes som et ledd i en omfattende, planlagt utpressing og bedrageri.

Tilsynsutvalget finner at As anførsler, om at innklagede ikke oppfyller de faglige kvalifikasjoner og personlige egenskaper som stilles til utøvelsen av dommeryrket, fremstår som åpenbart grunnløse.

Når det gjelder innsigelser mot saksbehandlingstiden, viser Tilsynsutvalget til dommerens redegjørelse for saksgangen. Det legges til grunn at det gikk i overkant av 12 måneder fra X mottok sakens dokumenter fra Z tingrett i november 2008 til saken var ferdigbehandlet i november 2009. I perioden frem til juli 2009 var tingretten avskåret fra å behandle saken på grunn av As anker til lagmannsrett og Ø. A reiste også habilitetsinnsigelse mot alle tingrettens dommere i oktober 2009, noe som medførte ytterligere forsinkelser i rettens mulighet til realitetsbehandling av saken.

Tilsynsutvalget finner at den største andelen av forsinkelser i denne saken skyldes forhold som kan tilskrives A alene. Det forhold at innklagede hadde ferie i uke 30 og var sykmeldt i en periode på 4 uker har etter Tilsynsutvalgets mening ikke hatt nevneverdig innvirkning på avvikling av saken. Tilsynsutvalget finner at medgått saksbehandlingstid i denne saken ikke kommer i strid med god dommerskikk.

As anførsel om at det foreligger en bevisst trenering fra tingrettsdommer Bs side som et ledd i planlagt utpressing og bedrageri, representerer etter Tilsynsutvalgets mening alvorlige beskyldninger mot dommer B. Anførselen er ikke nærmere underbygget og dokumentert fra As side, og fremstår etter dette som åpenbart grunnløs.

Etter dette finner utvalget ikke grunnlag for å reagere med disiplinærtiltak overfor tingrettsdommer B ved X tingrett.

Tilsynsutvalget for dommere fatter etter dette slikt enstemmig

vedtak:

1. Klagen avvises i den utstrekning den gjelder misnøye med rettsavgjørelse.
2. Det foreligger forøvrig ikke grunnlag for anvendelse av disiplinærtiltak overfor tingrettsdommer B ved X tingrett.